

MUZEJSKI VJESNIK 6

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

**MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšek, Branimir Šimek (tehnički urednik)

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 6 — OŽUJAK 1983.

GOD. VI

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ

MUZEJ I ŠKOLA

- Stjepan Hajduk: Iskustva iz Zavičajnog muzeja Varaždinske Toplice u suradnji sa školama 3
- Marina Šimek: Neke mogućnosti suradnje učenika i arheologa 6
- Libuše Kašpar: Suradnja etnologa Gradskog muzeja Varaždin se školama 11
- Miroslav Klemm: Obrazovanje izložbama 16

MUZEJ I UDRUŽENI RAD

- Franjo Horvatić: Suradnja Muzeja grada Koprivnice i SOUR-a »Podravke« 21
- Jasna Tomičić: Udruženi rad i Gradski muzej Varaždin 25
- Vladimir Kalšan: Muzej Međimurja — Čakovec i udruženi rad Međimurja 26

MEZEOLOGIJA I ZAŠTITA

- Zorko Marković: Razmatranja o zaštiti arheoloških lokaliteta 31
- Dragutin Feletar: Dolazi vrijeme »Industrijskih muzeja« 33
- Smilja Petr-Marčec: Osnovan muzej prehrane »Podravke« 35
- Marina Šimek: Igračke u prethistoriji i antici 39
- Zoran Gregl: Osnutak muzeja u Velikom Taboru 42

STRUČNI ČLANCI

- Zorko Marković: Opažanja o statističkoj obradi nalaza s arheoloških istraživanja 49
- Zoran Homen: O jednom nalazu sa križevačke ciglane 51
- Jasna Tomičić: Varaždinska brvnara 55
- Tomislav Đurić: Stare varaždinske novine u knjižnici Gradskog muzeja Varaždin 58
- Vladimir Kalšan: Kupoprodajni ugovor Eugen Feštetić — »Slavonija« dd za industriju drva u Zagrebu 64
- Josip Fluksi: Naprave za lov štetočina i gamadi 68
- Marijan Špoljar: Izložba — akcija kao forma galerijskog djelovanja 71

VIJESTI

— Dragutin Feletar: Četiri vrijedna izdanja	77
— Libuše Kašpar: Povijesne paralele hrvatske i slovenske etnologije (1848 — 1945.)	79
— Libuše Kašpar: Kongres folklorista na Hvaru	81
— Ljubica Ramušćak: III kongres Saveza društava povjesničara umjetnosti Jugoslavije i Skupština saveza	82

IN MEMORIAM

— Tomislav Đurić: Umro je Josip Turković — slikar podravske ravni	87
— Dragutin Feletar: Mirko Androić (1922—1982.)	88
— Tomislav Đurić: Uz desetu obljetnicu smrti Krešimira Filića	89
AKCIJE	93

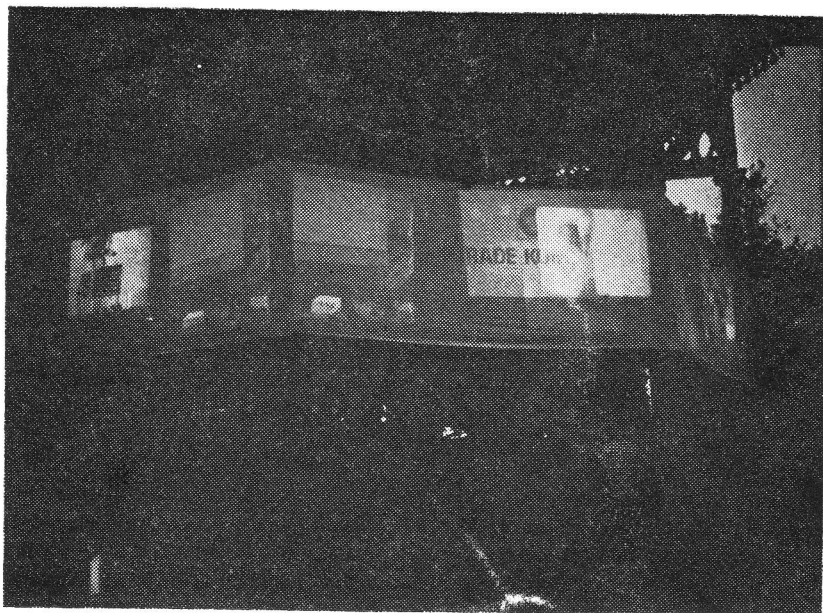
IZLOŽBA — AKCIJA KAO FORMA GALERIJSKOG DJELOVANJA

Kada smo u Muzejskom vjesniku prije 3—4 godine pokušavali definirati osnovne programske i radne principe Galerije Koprivnica jedva da smo imali iskustveno polje na temelju čega bi »empirijski« mogli objasniti razložnost takve koncepcije. Danas, nakon pet godina njezina djelovanja, moguće je teorijske teze potkrepiti mjerom sasvim eksplicitnih odrednica te tako zadati moguće jasnije smjernice jedne specifične galerijske politike. U prvom redu, teza o potrebi otklona od tradicionalne likovno-izlagačke aktivnosti pokazala se potpuno opravdanom u onoj mjeri u kojoj je to prošireni i promjenjeni kompleks likovne i vizuelne kulture imperativno i nametnuo.

Drugo, svijest o široj kulturnoj rezonanci uvjetovala je akciju njezinog prostornog i koncepcijskog proširenja prema novom tipu kulturnog centra. Prostor i vrijeme zbivanja ne bi trebali više omeđivati samo prezentativni oblici kulturne akcije nego sve više one forme koje se baziraju na konceptu samokreacije. Ta dva određenja dakako, mijenjaju smjer — od statičkog koncepta galerijskog prostora prelazi se na koncept dinamičkih kreativnih radionica. Stvaralaštvo i komunikacija uz djelatni princip kulturološke valorizacije pojedinih fenomena životne prakse trebali bi postati osnovni cilj djelovanja i glavni povod postepene preobrazbe.

Jedan od oblika što spaja sve ove elemente je izložba/akcija koja se prakticira od početka djelovanja Galerije. Iako kadrovske i materijalne prilike nisu i ne dozvoljavaju organiziranje više od jedne do dvije akcije slobodno se može reći da su ostvareni zahvati kroz takav oblik bili umjetnički najvrjedniji i društveno najrelevantniji između svih 80-ak izložaka, akcija, tribina i ostalih manifestacija rađenih tokom petgodišnjeg djelovanja Galerije.

Pri tome treba uzeti u obzir poziciju ove institucije u odnosu na ostale kulturne ustanove, lokacijsko određenje i njezinu ulogu u kompleksu umjetničkih zbivanja našeg vremena. Koncepcijski određena kao vrsta tradicionalnog likovnog salona ona je od početka na negaciji takvog šematskog promišljanja gradila svoju drugačiju umjetničku, a time i kulturnu i socijalnu poziciju. Supstrat lokalnog nije bio pretpostavka nego tek jedan od konstitutivnih faktora djelovanja. S druge strane, njezin položaj u centru grada uvjetovao je onaj zadatak po kojem je Galerija djelovala na svijest stanovnika o integrativnoj ulozi povijesnog i simboličkog mjesta zajedništva.

Sa akcije »Priča o gradu«

I, konačno, Galerija se trebala aktivistički postaviti prema svim relevantnim umjetničkim područjima i strujanjima. U tome kontekstu tip izložbe/akcije koji na interdisciplinarni način obrađuje neki od aktuelnih fenomena kulture postao je obavezna godišnja programska jedinica. U skladu sa osnovnom postavkom da polje kulture ne čini samo usko područje kreacije već i oni fenomeni koji na ovaj ili onaj način oblikuju čovjekovu svijest ili čine njegov neposredni fizički i duhovni okoliš, Galerija je kulturološki valorizirala slijedeća problemska polja: kulturu prostora (»Priča o gradu«), mogućnost alternativnog izdavaštva (»Male medijske forme«), tradicionalni i novi amaterizam (»Amaterizam«), trg kao simbolički i komunikacijski prostor (»Prostor trga«), aspekte reklame (»Alfa«), prisutnost erotike (»Erotika«), a u 1983. godini planira obraditi problematiku stanovanja i segment fantastike. Ono što je svim tim akcijama identično u prvom su redu metodologija i medijska raznovrsnost. Sve one imale su dinamički (akcijski) dio

i statički (galerijski) dio: prvo je područje zahvaćalo različite dijaloške forme (od diskusionih tribina do predavanja), ankete, plastičke intervencije, video i fotografske registracije, umjetničke akcije, filmske i dia projekcije i drugo, a drugo područje je obuhvaćalo strogo izložbenu domenu, otvorenu čitaonicu, glazbenu kulisu, katalošku obradu i drugo.

Interdisciplinarna obrada ostvarena je u granicama financijskih mogućnosti, a sudjelovanje publike u mjeri zanimljivosti pojedinih akcija i propagandnih zahvata. Može se reći da su sve akcije bile dobro posjećene (ali, dakako, daleko od možda preoptimističkih očekivanja o masovnom učešću građana) i da je ostvarena ona priželjkivana interakcijska razina i aktivno su-dioništvo posjetitelja i slučajnih prolaznika. Efekti su, dakako, bili sasvim drugačiji od onih kakve tradicionalna likovna izložba može pružiti; cilj tih akcija nije zadirao u područje estetskog užitka već je imao sasvim djelatnu funkciju. Najjednostavnije rečeno, željelo se putem kulturološke valorizacije pružiti globalno saznanje i, u krajnjoj mjeri, humanizaciju odnosa u nekom životnom ili prostornom segmentu.

Time i nizom sličnih akcija Galerija Koprivnica željela je i želi stvoriti onakvu rezonancu u prostoru i svijesti ljudi da će se od nje tražiti krajnje aktivistička uloga u oblikovanju života, a ne otuđeni prostor dokolice. Za nadati se da će predstojeće adaptacije (disko, kavana, igraonica, scenski prostor, filmski klub) pružiti sve prostorne i druge pretpostavke za njezinu globalnu prestrukturaciju. Time ona, dakako, neće postati manje »galerija« od hladnih kulturnih pogona sa tradicionalnim galerijskim statusom.